

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

Warszawa, 06/06/2008r.

RPO-587751-I/08/AK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Grzegorz Schetyna
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji
ul. Stefana Batorego 5
02-591 WARSZAWA

Wielce Szanowny Panie Premierze

W związku z napływającymi do mnie skargami obywateli dotyczącymi licznych problemów związanych z nieuznawaniem przez polskie urzędy stanu cywilnego odpisów skróconych aktów stanu cywilnego wydanych w państwach będących stronami Konwencji nr 16 dotyczącej wydawania wielojęzycznych odpisów skróconych aktów stanu cywilnego, sporządzonej w Wiedniu dnia 8 września 1976 r., ratyfikowanej dnia 21 sierpnia 2003 r. przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 166, poz. 1735; dalej: Konwencja nr 16) zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Premiera o ustosunkowanie się do poniższych kwestii.

Problem nieuznawania skróconych odpisów aktów stanu cywilnego wydanych w państwach - stronach Konwencji nr 16 wynika z obowiązujących wzorów polskich odpisów aktów stanu cywilnego, określonych w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczania oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. Nr 136, poz. 884 ze zm.). Rozporządzenie to nie uwzględnia wzoru odpisu aktu wprowadzonego przez powyższą umowę międzynarodową - polski wzór skróconego aktu małżeństwa zawiera bowiem rubrykę „dane rodziców”, której to informacji zgodnie ze wzorem określonym w Konwencji nr 16 brakuje w odpisie wydawanym zagranicą.

Należy podkreślić fakt, iż mimo nowelizacji zarówno ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 161, poz. 1688 ze zm.), jak i wyżej wymienionego rozporządzenia, dokonanych już po ratyfikowaniu

Konwencji nr 16, nie podjęto żadnych działań mających na celu usunięcie stanu niespójności, który powoduje znaczne utrudnienia dla osób chcących wykorzystać zagraniczny skrócony odpis aktu małżeństwa w polskim urzędzie stanu cywilnego.

W tym kontekście warto również zwrócić uwagę na wadliwą praktykę stosowania przepisów dotyczących aktów stanu cywilnego przez polskie urzędy. Odmawiając uznania skróconego odpisu aktu małżeństwa, który został wydany w jednym z państw-stron Konwencji nr 16 z powołaniem się na wzór określony w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, urzędy stanu cywilnego działają niezgodnie z dyspozycją wyrażoną w art. 8 niniejszej umowy międzynarodowej, który stanowi, iż odpisy wydawane na jej podstawie są uznawane bez legalizacji lub równoważnej formalności na terytorium każdego z Państw, związanych Konwencją.

Wypada również wspomnieć, iż sama Konwencja - w art. 3 - umożliwia każdemu państwu uzupełnienie załączonych do Konwencji formularzy poprzez rubryki i symbole wskazujące inne wpisy lub wzmianki w akcie, pod warunkiem że ich wzór zostanie uprzednio zatwierdzony przez Zgromadzenie Ogólne Międzynarodowej Komisji Stanu Cywilnego.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również fakt, iż istniejące uregulowania podważają zaufanie obywateli do państwa oraz narażają ich na dodatkowe koszty związane z koniecznością uzyskiwania w obcym państwie pełnego odpisu aktu małżeństwa, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o rozważenie podjęcia stosownych działań legislacyjnych.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Janusz Kochanowski